

Klub histórie slovenského poľovníctva pri SPZ

Z činnosti sekcie,

„ Poľovnícky šperk“

Predseda : Magdaléna Zvaríková

Jednou zo sekcií Klubu histórie SPZ je aj sekcia poľovníckeho šperku. Ako vieme, človek sa oddávna „ prikrášľoval“. Keďže v ranných dobách nepoznal kovy, vyrábal si ozdoby z materiálov, ktoré okolo seba videl: drevo, kameň, alebo získal lovom: koža, kosti, zuby zvierat, rohy, parohy. A tu niekde hľadáme korene poľovníckeho šperku, ktorý vlastne len kopíruje doby dávno minulé. Dalo by sa povedať, že pokračujeme v tom, čo poznáme už z úsvitu dejín ľudstva. Samozrejme, že sa zdokonalili techniky, vzory i materiály, ale vo svojej podstate je poľovnícky šperk prvým ozdobovacím artefaktom človeka.

Výrobou poľovníckeho šperku sa za môjho pôsobenia na Poľovníckom zväze zaoberal veľmi intenzívne pán Rozskopf z Malaciek, ktorý vydal aj príručku o výrobe šperkov, s ktorou ako jedinou som sa v slovenskej poľovníckej literatúre do tej doby stretla. Touto pripomienkou si chcem uctiť pamiatku pána Rozskopfa, ako neúnavného propagátora výroby poľovníckych šperkov, nábytku, bytových doplnkov, ktorého byt i chatka boli malým múzeom výrobkov jeho šikovných rúk.

V roku 2002 vyšla reprezentatívna publikácia Ľudovíta Letošťáka – iniciátora a zakladateľa Klubu histórie slovenského poľovníctva – „Poľovnícke šperky“ s fundovaným pohľadom na históriu poľovníckeho šperku. Je prehľadne rozdelená na časti šperkov podľa jednotlivých materiálov. Naším výrobcom poľovníckych šperkov ju odporúčam do pozornosti.

Nezabúdame ani na ďalších výrobcov poľovníckych šperkov, ako bol ing. Dubovský a v pokračovaní jeho syn, ktorí venovali a venujú svoj čas i um výrobe šperkov. Spomeniem ešte pána Šárkoziho z Lehníc, ktorý upracovanými rukami / bol betonár/ vytvára neuveriteľne filigránske veci z parožia. Ďalej pán Schmidt z Harmanca, venuje sa výrobe gombíkov a spôn na opasky. Pravidelným účastníkom súťaže je v posledných rokoch pán Provazník z ČR, s obdivuhodnou prácou z kovov, ale aj nádejný „šperkár“ pán Lipták z Revúcej.

A to je len maličká časť našich výrobcov poľovníckych šperkov, ktorých budeme musieť do budúcnosti zverejňovať, aby nepadli do zabudnutia.

Aby sme udržali záujem aj o túto činnosť, poriadame každoročne v rámci Dní Sv. Huberta súťaž či prehliadku výrobkov našich poľovníkov, ktorí sa venujú práve poľovníckemu šperku. Sú medzi nimi nádejné talenty, sú aj profesionáli „machri“, a najmä z oboru zlatníckeho / Zlatníctvo Zlatý orol z Trnavy, zlatníctvo S. Klas z Trenčína/, ktorí udivujú dokonalosťou spracovania, nápaditými vzormi a materiálmi.

Takže si myslím, že práca sekcie poľovníckeho šperku nie je márna a dobre obstojí ako aj ostatné sekcie Klubu histórie slovenského poľovníctva. Každá činnosť, ktorá žije a môže poľovníctvo ukázať ako fenomén tvoriaci, nielen lovom ničiaci, ako je častá predstava nepoľovníckej verejnosti je hodná podpory a obdivu pre tvoriaceho človeka.

Múzeum vo Svätom Antone, ako jeden z hlavných organizátorov Dní Sv. Huberta vyhlasuje počas celoslovenských poľovníckych slávností medzi inými súťažami aj súťaž „ POĽOVNÍCKY ŠPERK“, spolu s Klubom histórie slovenského poľovníctva pri SPZ.

Podmienky súťaže Poľovnícky šperk:

Prihlásené poľovnícke šperky do súťaže „ Poľovnícky šperk“ hodnotí komisia menovaná Výborom Klubu histórie slovenského poľovníctva pri SPZ podľa týchto kritérií:

1. Podmienkou na zaradenie šperku do súťaže je, aby svojim dizajnom zodpovedal účelu a vhodnosti doplnkového použitia na ozdobu ľudského tela a odevu a nebol už hodnotený v súťaži.

2. Na výrobu šperkov prihlásených do súťaže je možné použiť: parohovinu, rohovinu, kelce, kly, drevo, kožu, striebro a zlato v kombinácií v kombinácií s ďalšími trofejami ulovenej zveri.
3. Námet šperku (výrobku) musí mať poľovnícky charakter. Hodnotí sa originalnosť námetu pre ten - ktorý druh materiálu, celkový vzhľad a dokonalosť spracovania vybraného materiálu.
4. Počet šperkov prinesených do súťaže je stanovený najviac na päť kusov z každého druhu materiálu podľa bodu 2.
5. Hodnotiacej komisii sa predkladajú šperky do súťaže v mieste a v deň jej konania (kaštieľ vo Sv. Antone), a to najneskoršie do 10.00 hod..
6. Každý člen hodnotiacej komisie má na určené poradie prvých troch miest k dispozícii body v hodnote 3, 2, 1 (napísané na lístkoch). Body prideliť zaradeným šperkom do súťaže tak, že šperku, ktorý hodnotí na prvom mieste prideliť 3 body, na druhom mieste 2 body a na treťom mieste 1 bod. na prvom mieste sa umiestnil ten šperk, ktorý získal najväčší počet bodov hodnotiacej komisie. Pri rovnosti pridelených bodov rozhodne o poradí predseda komisie. Komisia sa môže rozhodnúť udeliť poradie aj ostatným šperkom prihlásených do súťaže, a to spôsobom na akom sa dohodne. Komisia môže udeliť aj mimoriadnu cenu prihlásenému šperku.
7. Dosiachnuté výsledky súťaže vyhlasuje predseda hodnotiacej komisie. Súťažiaci, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach sa ocenia vecnými cenami a všetkým zúčastneným sa odovzdajú diplomy. Výsledky súťaže budú zverejnené v časopise Poľovníctvo a rybárstvo.
8. Akékoľvek náklady spojené so súťažou si hradí každý súťažiaci sám.

Súťažiaci súčasne so šperkami predloží komisii aj potvrdenie o odovzdaní a prevzatí šperku na dobu hodnotenia, ktoré bude obsahovať pomenovanie, druh materiálu a orientačnú cenu výrobku.

Prihlášky do súťaže Poľovnícky šperk posielajte na adresu:

Magdaléna ZVARÍKOVÁ

Pri kríži 5

841 02 Bratislava